

ESIMESE ASTME KOHTU OTSUS (esimene koda)

25. oktoober 2005 *

Kohtuasjas T-298/02,

Anna Herrero Romeu, Euroopa Ühenduste Komisjoni ametnik, elukoht Brüssel (Belgia), esindajad: advokaadid J. García-Gallardo Gil-Fournier, J. Guillem Carrau, D. Domínguez Pérez ja A. Sayagués Torres,

hageja,

versus

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindaja: J. Currall, keda abistasid advokaadid J. Rivas-Andrés ja J. Gutiérrez Gisbert, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja,

* Kohtumenetluse keel: hispaania.

mille esemeks on nõue tühistada komisjoni 10. juuni 2002. aasta otsus, millega keelduti hagejale maksmast Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjade VII lisa artiklis 4 ette nähtud kodumaalt lahkumise toetust ning sellega kaasnevaid toetusi,

EUROOPA ÜHENDUSTE ESIMESE ASTME KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja esimees J. D. Cooke, kohtunikud R. García-Valdecasas ja V. Trstenjak,

kohtusekretär: vanemametnik J. Palacio González,

arvestades kirjalikus menetluses ning 16. ja 17. veebruari 2005. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse

Õiguslik raamistik

- 1 Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjade (edaspidi „personalieeskirjad”) käesolevas asjas kohaldatava redaktsiooni artikkel 69 sätestab, et kodumaalt lahkumise toetus moodustab 16% ametniku põhipalga, majapidamistoetuse ja ülalpeetava lapse toetuse kogusummast, mida ametnikul on õigus saada.

2 Personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 kohaselt:

„Kodumaalt lahkumise toetust, mis moodustab 16% ametniku põhipalga, majapidamistoetuse ja ülalpeetava lapse toetuse kogusummast, makstakse:

a) ametnikule:

— kes ei ole ega ole kunagi olnud selle riigi kodanik, mille territooriumil asub tema töökoht,

ja

— kes kuus kuud enne institutsiooni teenistusse asumist lõppenud viie aasta jooksul ei elanud pidevalt ega tegelnud oma põhilise tegevusalaga selle riigi territooriumil Euroopas. Käesoleva sätte kohaldamisel ei võeta arvesse teisele riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile tehtud tööst tulenevaid asjaolusid;

[...]”

Vaidluse aluseks olevad asjaolud

- 3 Hageja, kes on Hispaania kodanik, töötas jaanuarist 1993 novembrini 2001 Brüsselis Patronat Català Pro Europa (edaspidi „Patronat”) delegatsiooni koosseisus, mis esindas Kataloonia autonoomse piirkonna (Comunidad Autónoma de Cataluña) valitsuse huve ühenduse institutsioonides Brüsselis, vastavalt Patronatiga 15. jaanuaril 1993 sõlmitud lepingule.
- 4 16. novembril 2001 asus hageja ametnikuna tööle Euroopa Ühenduste Komisjonis. Kodumaalt lahkumise toetuse andmiseks personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti a teises taandes määratud viieaastane periood, nn viiteperiood, jäi niisiis ajavahemikku 16. mai 1996 kuni 15. mai 2001.
- 5 19. novembril 2001 oli hagejal vestlus personali ja halduse peadirektoraadi teenistuses tema õiguste määratlemiseks ja ametisse nimetamisel koostatava isikutoimiku täitmiseks. Selle kohtumise käigus teatati talle suuliselt, et kodumaalt lahkumise toetust ei saa talle ajutiselt maksta. Ka sellel kuupäeval avatud isikutoimikus sisaldub märge, et hagejale toetust ei maksta.
- 6 18. jaanuaril 2002 pöördus hageja personali ja halduse peadirektoraadi individuaalsete õiguste teenistuse poole, paludes talle teatavaks teha kehtivad õigusnormid, mis kohalduvad uutele ametnikele, kes on varem töötanud regioonide esinduse delegatsioonides Brüsselis. Kuna komisjon sellele pöördumisele ei vastanud, kordas hageja oma palvet 14. veebruari 2002. aasta kirjaga.

- 7 14. veebruaril 2002 esitas hageja personalieeskirjade artikli 90 lõike 2 alusel kaebuse 19. novembri 2001. aasta otsuse peale.
- 8 10. juuni 2002. aasta otsusega jättis ametisse nimetav asutus hageja kaebuse rahuldamata. Sellest otsusest selgub, et personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti a alusel tuleb keelduda hagejale kodumaalt lahkumise toetuse ja sellega kaasnevate toetuste maksmisest, kuna ta on kuus kuud enne teenistusse asumist lõppenud viie aasta jooksul elanud ja töötanud Brüsselis. Veel täpsemalt, ametisse nimetav asutus leiab, et hageja tööd Patronati teenistuses ei saa samastada „teisele riigile tehtud tööga” kõnealuses artiklis 4 sätestatud erandi tähenduses ja seeläbi ei saa seda arvesse võtta.

Menetlus ja poolte nõuded

- 9 Esimese Astme Kohtu kantseleisse 1. oktoobril 2002 saabunud hagiavaldusega esitas hageja käesoleva hagi.
- 10 Esimese Astme Kohus (esimene koda) otsustas ettekandja-kohtuniku ettekande põhjal algatada suulise menetluse. Menetlust korraldava meetmena palus Esimese Astme Kohus nii pooltel kui ka Hispaania Kuningriigil esitada teatavaid dokumente ja vastata teatavatele küsimustele kirjalikult. Pooled ja Hispaania Kuningriik täitsid nimetatud nõuded ettenähtud tähtaja jooksul.

11 Poolte kohtukõned ja vastused Esimese Astme Kohtu küsimustele kuulati ära 16. ja 17. veebruari 2005. aasta kohtuistungil.

12 Hageja palub Esimese Astme Kohtul:

- tühistada 10. juuni 2002. aasta otsus, millega keelduti talle kodumaalt lahkumise toetuse ja sellega kaasnevate toetuste maksmisest;
- mõista kõik kohtukulud, sealhulgas haldusmenetluse etapis tekkinud kulud, välja komisjonilt.

13 Komisjon palub Esimese Astme Kohtul:

- jätta hagi põhjendamatuse tõttu rahuldamata;
- jätta hageja kohtukulud tema enda kanda.

Õiguslik käsitlus

Vaidluse ese

14 Kuigi hageja nõudis komisjoni 10. juuni 2002. aasta otsuse tühistamist, millega lükati tagasi 19. novembri 2001. aasta otsuse peale personalieeskirjade artikli 90 lõike 2

alusel 14. veebruaril 2002 esitatud kaebus, on väljakujunenud kohtupraktika kohaselt käesoleva hagiga Esimese Astme Kohtus vaidlustatud ametniku huve kahjustav akt, mille peale kaebus esitati (Esimese Astme Kohtu 9. juuli 1997. aasta otsus kohtuasjas T-156/95: Echauz Brigaldi jt v. komisjon, EKL AT 1997, lk I-A-171 ja II-509, punkt 23, ja 15. detsembri 1999. aasta otsus kohtuasjas T-300/97: Latino v. komisjon, EKL AT 1999, lk II-1263, punkt 30). Järelikult taotletakse käesoleva hagiga ka komisjoni 19. novembri 2001. aasta otsuse tühistamist, millega keelduti hagejale kodumaalt lahkumise toetuse ja sellega kaasnevate toetuste maksmisest.

Kodumaalt lahkumise toetus

- 15 Hageja esitab oma hagi toetuseks sisuliselt neli väidet. Esimeses väites märgib hageja, et rikuti personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti a. Teine väide tuleneb faktiliste asjaolude ebaõigest hindamisest. Kolmas väide toob esile põhjendamiskohustuse rikkumise. Neljas väide tugineb võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumisele.

Personaleeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti a rikkumisest tulenev esimene väide

— Poolte argumendid

- 16 Hageja leiab, et tal on õigus kodumaalt lahkumise toetusele ja et komisjon on personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punktis a ette nähtud erandit valesti

tõlgendanud. Tema tööd Patronati juures Brüsselis tuleb käsitleda „teisele riigile tehtud tööna”, milleks käesolevas asjas on Hispaania riik, ning järelikult on see tööperiood „neutraliseeritud” personalieeskirjade VII lisa artiklis 4 ette nähtud erandiga ja seda ei saa viiteperioodi määratlemisel arvesse võtta.

- 17 Kõigepealt väidab hageja, et Euroopa Kohtu praktikas on välja kujundatud riigi mõiste selliselt, nagu ühendus seda käsitleb, mis osaliselt vastab iga liikmesriigi õiguskorras tunnustatud riigi käsitlusele. Niisiis on Euroopa Kohus sedastanud, et riigi mõiste alla kuuluvad ametiasutused hõlmavad nii riigi valitsust kui kohtu- ja seadusandlike organeid, detsentraliseeritud üksuseid ja ka teatud asutusi, mida käsitletakse riigisektorisse kuuluvatena (Euroopa Kohtu 26. veebruari 1986. aasta otsus kohtuasjas 152/84: Marshall, EKL 1986, lk 723, ja 10. märtsi 1987. aasta otsus kohtuasjas 199/85: komisjon v. Itaalia, EKL 1987, lk 1039). Peale selle täpsustab Euroopa Kohus, et riik täidab ka traditsioonilisi suveräänsuse või avaliku võimu kandja ning majandusküsimustesse sekkumise ülesandeid, mida viivad ellu nii riigiametid kui ka avalik- või eraõiguslikud asutused (Euroopa Kohtu 17. detsembri 1980. aasta otsus kohtuasjas 149/79: komisjon v. Belgia, EKL 1980, lk 3881, ning 30. jaanuari 1985. aasta otsus kohtuasjas 290/83: komisjon v. Prantsusmaa, EKL 1985, lk 439).

- 18 Teiseks toob hageja välja Hispaania õiguskorras riigi mõistega seotud põhjendused. Ta tuletab meelde, et Hispaania põhiseadus pani aluse põhjalikult detsentraliseeritud õiguskorrale, nn piirkondliku autonoomiaga riigile, mida iseloomustab pädevuste jaotumine keskvalitsuse ning autonoomsete piirkondade vahel. Hageja väitel on Tribunal Constitucional (Hispaania konstitutsioonikohus) ühenduse õigust puudutava pädevuse osas sedastanud, et Euroopa Liit ei ole rahvusvaheline ala ning et ühenduse õiguskorraga seotud küsimused on samastatavad riigisisese õiguskorra küsimusega. Täpsemalt, Hispaania Tribunal Constitucional on oma 26. mai 1994. aasta otsuses nr 165/1994 kinnitanud, et erinevalt rahvusvahelistest suhetest, mille ainupädevus kuulub riigi keskvoimule, „on autonoomsed piirkonnad Euroopa ühenduste tegevusega otseselt seotud”. Järelikult kohustab pädevuste jaotumine

autonoomseid piirkondi järgima Euroopa institutsioonide seadusandliku tegevuse arengut, kuna need omavalitsusüksused on tihti asutusteks, kes lisaks ühenduse otsese õigusmõju kandmisele saavad ülesandeks ühenduse õigusnormide ülevõtmise, mis õigustab autonoomsete piirkondade esindajate kohalolekut Euroopa Liidu juures.

- 19 Lisaks esitleb hageja erinevaid meetmeid, mis on loodud selleks, et hõlbustada Euroopa asjade haldamist Hispaania keskvalitsuse ja autonoomsete piirkondade poolt, näiteks nagu „Conferencia para los asuntos relativos a las Comunidades Europeas (CARCE)” (Euroopa ühendustega seotud asjade konverents), mis asutati 1992. aastal keskvalitsuse ja autonoomsete piirkondade omavahelise koostöö edendamiseks ühenduse küsimustes. Selle raames vastu võetud lepingutest tulenevalt osalevad autonoomsed piirkonnad alates 1998. aastast komisjoni juhatusel toimuvatel konsultatsioonikomiteede koosolekutel ning lisaks korraldavad autonoomsete piirkondade ja Hispaania Kuningriigi alalise esinduse töötajad tehnilistes valdkondades koosolekuid, et olla kursis nõukogu töö ja ühenduse seadusandlike algatustega. Lisaks sellele laieneb autonoomsete piirkondade esinduste töötajatele sama ravikindlustusskeem (vormide E 111 ja E 106 alusel Hispaania sotsiaalkindlustusteenuste kasutamine) ja sama maksusüsteem (Hispaania Kuningriigi ja Belgia Kuningriigi vahel tulude topeltmaksustamise vältimiseks 1970. aastal sõlmitud leping, edaspidi „topeltmaksustamise vältimise leping”) nagu Hispaania Kuningriigi alalise esinduse diplomaatilistele töötajatele.

- 20 Kolmandaks väidab hageja, et Kataloonia autonoomse piirkonna suhtes on Patronat avalik-õiguslik asutus, mille Kataloonia valitsus asutas 1982. aastal, kui Hispaania Kuningriik liitus Euroopa ühendustega, ning mis sellest kuupäevast alates jälgib ühenduse õiguse arengut ja osaleb selles, kaitstes oma huve ja olles kanaliks

nimetatud piirkonna murede ja ootuste edastamisel. See asutus oli niisiis Kataloonia autonoomse piirkonna valitsuse ja järelikult ka Hispaania riigi lahutamatu osa, mistõttu hageja tööd Patronati juures tuleb käsitleda Hispaania riigile tehtud tööna.

- 21 Hageja lisab, et kuigi on selge, et mõistet „riik” tuleb tõlgendada autonoomselt, ei annaks liikmesriigisisese õiguskorrast tulenev mõiste personalieeskirjade VII lisa artiklis 4 toodud erandile vale tähendust, sest komisjon ise on hageja töölevõtmisel läbi viidud vestluse käigus möönnud, et piirkondlike asutuste personali tehtud töö jääb liitriikide puhul nimetatud erandi kohaldamisalasse. Hageja väidab veel, et sellisest autonoomsest mõistest ei tulene, nagu teeksid kõik kohalikud asutused tööd riigile, kuna vastupidiselt kõnealustele asutustele ei ole autonoomsete piirkondade pädevus mitte riigi poolt antud, vaid tegemist on Hispaania põhiseaduses ette nähtud autonoomse pädevusega. Lõpuks täpsustab hageja, et ta ei ürita samastada oma seisundit mitte diplomaatilise korpuse liikmete, vaid diplomaatilise korpuse alla mittekuuluva alalise esinduse personali omaga. Siiski, kui diplomaatiline puutumatus oleks otsustavaks teguriks, puuduks igasugune põhjus eespool nimetatud erandit kogu esinduse personalile kohaldada, nagu komisjon seda tegi.
- 22 Komisjon leiab, et kuigi Hispaania autonoomsetel piirkondadel on tõesti laiaulatuslik autonoomne pädevus, mis on neile riigi keskvalitsuse poolt Hispaania põhiseaduse alusel otse üle antud, ei tähenda see seda, et autonoomsed piirkonnad oleksid riigid, ega seda, et Patronatile tehtud tööd tuleks käsitleda kui riigile tehtud tööd personalieeskirjade VII lisa artiklis 4 sätestatud erandi tähenduses.

— Esimese Astme Kohtu hinnang

- 23 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on kodumaalt lahkumise toetuse eesmärk hüvitada teatud kulud ja ebamugavused, mis on tingitud alalisest teenistusest sellest

riigis, millega ametnik ei ole olnud püsivalt seotud enne ametisse asumist (Esimese Astme Kohtu 30. märtsi 1993. aasta otsus kohtuasjas T-4/92: Vardakas v. komisjon, EKL 1993, lk II-357, punkt 39; 14. detsembri 1995. aasta otsus kohtuasjas T-72/94: Diamantaras v. komisjon, EKL AT 1995, lk I-A-285 ja II-865, punkt 48, ning 28. septembri 1999. aasta otsus kohtuasjas T-28/98: J v. komisjon, EKL AT 1999, lk I-A-185 ja II-973, punkt 32). Selleks et tekiks niisugune püsiv side, mis jätab seega ametniku ilma kodumaalt lahkumise toetusest, nõuab seadusandja, et ametnikul oleks olnud alaline elukoht või ta oleks tegelenud põhilise tegevusalaga vähemalt viie aasta jooksul selles riigis, kuhu ta ametisse määratakse (eespool viidatud kohtuotsus Diamantaras v. komisjon, punkt 48).

24 Samuti tuleb meeles pidada, et personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti a teine taane näeb ette erandi nendele isikutele, kes kuus kuud enne teenistusse asumist lõppenud viie aasta jooksul on teinud tööd teisele riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile. Kõnealune erand on õigustatud seetõttu, et kuna sellisel juhul on nende isikute viibimine selles riigis ajutine, ei saa eeldada, et nad omaksid püsivaid sidemeid teenistuskoha riigiga (Euroopa Kohtu 15. jaanuari 1981. aasta otsus kohtuasjas 1322/79: Vutera v. komisjon, EKL 1981, lk 127, punkt 8, ning 2. mai 1985. aasta otsus kohtuasjas 246/83: De Angelis v. komisjon, EKL 1985, lk 1253, punkt 13).

25 Hageja asus komisjoni teenistusse 16. novembril 2001 ja seetõttu on personalieeskirjade VII lisa artikli 4 kohaldamisel arvesse võetavaks viiteperioodiks ajavahemik 16. mai 1996 kuni 15. mai 2001. Pooled on ühel meelel selles osas, et asjakohase viiteperioodi jooksul oli hageja peamiseks töökohaks Patronati delegatsioon Brüsselis.

26 Lahendamist vajab küsimus, kas hageja poolt viiteperioodi jooksul tehtud töö Patronati delegatsioonile Brüsselis on vastavalt hageja väitele käsitletav riigile tehtud tööna personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti a tähenduses.

- 27 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleneb ühenduse õiguse ühetaolise kohaldamise ja võrdse kohtlemise põhimõtte nõuetest, et ühenduse õiguse sätteid, mis ei viita kõnealuse normi tähenduse ja ulatuse määratlemisel sõnaselgelt liikmesriigi õigusele, tuleb tõlgendada kogu ühenduses autonoomselt ja ühetaoliselt, võttes arvesse sätte konteksti ja kõnealuse õigusakti eesmärki. Sõnaselge viite puudumisel võib ühenduse õiguse kohaldamisel tekkida siiski vajadus viidata liikmesriigi õigusele, kui ühenduse kohus ei leia ühenduse õiguses või ühenduse õiguse üldpõhimõtetes neid pidepunkte, mis võimaldaksid autonoomsel tõlgendamisel määratleda sellise sätte tähendust ja ulatust (vt Euroopa Kohtu 18. jaanuari 1984. aasta otsus kohtuasjas 327/82: Ekro, EKL 1984, lk 107, punkt 11; Esimese Astme Kohtu 18. detsembri 1992. aasta otsus kohtuasjas T-43/90: Díaz García v. parlament, EKL 1992, lk II-2619, punkt 36; 28. jaanuari 1999. aasta otsus kohtuasjas T-264/97: D v. nõukogu, EKL AT 1999, lk I-A-1 ja II-1, punktid 26 ja 27, mida kinnitas ka Euroopa Kohtu 31. mai 2001. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-122/99 P ja C-125/99 P: D ja Rootsi v. nõukogu, EKL 2001, lk I-4319).
- 28 Käesolevas asjas annavad ühenduse õigus ja eelkõige personalieeskirjad piisavalt viiteid, mis võimaldavad täpsustada personalieeskirjade VII lisa artikli 4 ulatust ja seega anda iseseisev tõlgendus mõistele „riik” seoses erinevate liikmesriikide õigusega, nagu pooled on oma märkustes kinnitanud.
- 29 Esiteks on Euroopa Kohus sedastanud, et asutamislepingu üldisest ülesehitusest ilmneb selgelt, et institutsionaalsete sätete osas hõlmab mõiste „liikmesriik” ainult liikmesriikide valitsusasutusi ega laiene regionaalsetele ega autonoomsete piirkondade valitsustele, olenemata neile antud pädevusest. Vastupidine käsitlus ohustaks institutsioonidevahelist tasakaalu, mis on ette nähtud asutamislepingutega, kus on eelkõige määratletud tingimused, mille alusel liikmesriigid, st asutamise- ja ühinemislepingute pooled, osalevad ühenduse institutsioonide töös (Euroopa Kohtu 21. märtsi 1997. aasta määrus kohtuasjas C-95/97: Région wallonne v. komisjon, EKL 1997, lk I-1787, punkt 6, ja 1. oktoobri 1997. aasta määrus kohtuasjas C-180/97: Regione Toscana v. komisjon, EKL 1997, lk I-5245, punkt 6).

- 30 Teiseks kasutatakse väljakujunenud kohtupraktika kohaselt personalieeskirjades, mille ainus eesmärk on vastastikusi õigusi ja kohustusi kehtestades reguleerida institutsioonide ja ametnike vahelisi õiguslikke suhteid, täpset sõnastust ning selle kohaldamisala laiendamine analoogia korras olukordadele, millele otseselt ei viidata, on välistatud (Euroopa Kohtu 16. märtsi 1971. aasta otsus kohtuasjas 48/70: Bernardi v. parlament, EKL 1971, lk 175, punktid 11 ja 12, ning 20. juuni 1985. aasta otsus kohtuasjas 123/84: Klein v. komisjon, EKL 1985, lk 1907, punkt 23; Esimese Astme Kohtu 19. juuli 1999. aasta otsus kohtuasjas T-74/98: Mammarella v. komisjon, EKL AT 1999, lk I-A-151 ja II-797, punkt 38).
- 31 Personalieeskirjade VII lisa artiklis 4 on seadusandja valinud mõiste „riik”, kuigi personalieeskirjade vastuvõtmise ajal olid tsentraliseeritud ülesehitusega riikide kõrval sellised föderaalne või piirkondliku ülesehitusega liikmesriigid nagu Saksamaa Liitvabariik juba olemas. Seega kui ühenduse seadusandja oleks tahtnud poliitilisi allüksusi või kohalikke omavalitsusi selle artikliga hõlmata, oleks ta seda sõnaselgelt ka teinud. Võib arvata, et personalieeskirjade eelnõu autoritel ei olnud vähimatki kavatsust kaasata regionaalsete valitsuste, autonoomsete piirkondade või muude kohalike asutuste taolisi riiklikke poliitilisi allüksusi samas artiklis esinevasse väljendisse „teisele riigile tehtud töö”.
- 32 Kõigist eeltoodud põhjendustest järeldub, et personalieeskirjade VII lisa artiklis 4 sätestatud mõiste „riik” osutab ainult riigile kui juriidilisele isikule ja rahvusvahelise õiguse subjektile ning tema valitsemisorganitele. Niisugune tõlgendus, nagu hageja välja pakkus, võib komisjoni väitel viia selleni, et riikidena käsitletakse kõiki iseseisvat õigusvõimet ja keskvalitsuselt üle antud sisemist pädevust omavaid avalikke asutusi, sh linnavalitsusi või mis tahes asutusi, kellele haldusorganid on delegeerinud oma ülesandeid.
- 33 Seetõttu tuleb personalieeskirjade VII lisa artiklis 4 sätestatud väljendit „teisele riigile tehtud töö” tõlgendada nii, et see ei viita riigi poliitiliste allüksuste valitsustele tehtud tööle.

- 34 Eeltoodud põhjendustest järeldeb, et hageja töö Patronati juures Brüsselis kogu viiteperioodi jooksul ei ole käsitletav kui riigile tehtud töö personalieeskirjade VII lisa artikli 4 tähenduses.
- 35 Sellist hinnangut ei saa kummutada hageja väitega, mis tugineb ühenduse õiguses mõistele „riik” antud autonoomsele tähendusele, millega on hõlmatud ka detsentraliseeritud üksused. Kuigi on selge, et hageja poolt liikmesriigi kohustuste rikkumise osas välja toodud kohtupraktika kohaselt tuleb tunnistada, et riigi-asutused, kelle kohustuseks on tagada ühenduse õigusnormide järgimine, on samavõrd keskvoimu ja föderaalse riigi asutused kui nimetatud riigi territoriaalsed või detsentraliseeritud asutused oma pädevuse piires, tuleb samuti meeles pidada, et hagi, millega Euroopa Kohus võib tuvastada liikmesriigi kohustuste rikkumise, puudutab ainult riigi valitsust, isegi kui rikkumine tulenes föderaalse riigi, ühe regiooni või autonoomse piirkonna ametiasutuste tegevusest või tegevusetusest (eespool viidatud määrused Région wallonne v. komisjon, punkt 7, ja Regione Toscana v. komisjon, punkt 7). Hageja soovitatud mõiste „riik” laiema tõlgenduse toetuseks ei saa sellele kohtupraktikale tugineda.
- 36 Hageja argumendid, mis tuginevad autonoomsete piirkondade autonoomsele pädevusele Hispaania õiguskorras ning Hispaania Tribunal Constitucional’i otsusele, tuleb samuti tagasi lükata. Vastab tõele, et autonoomsetel piirkondadel on Hispaania põhiseadusest tulenevalt teatud autonoomne pädevus ning et Hispaania Tribunal Constitucional’i 26. mai 1994. aasta eespool viidatud otsus sedastab, et sellise pädevuse tõttu on kõnealustel piirkondadel huvi jälgida ühenduse institutsioonide tegevust ja hankida selle kohta teavet ning et neil võib sellel otstarbel olla Brüsselis oma büroo. Siiski tuleb tõdeda, et Tribunal Constitucional’i otsuses lahendati Hispaania siseriikliku õiguse küsimust Hispaania põhiseaduse alusel ning et selles osas on kõnealuses otsuses sõnaselgelt meelde tuletatud, et asutamislepingute kohaselt osalevad ühenduse tegevuses ainult liikmesriigid ning seetõttu ei saa

riigisisestel üksustel — nt autonoomsed piirkonnad — ja ühenduse institutsioonidel olla selliseid suhteid, mis võiksid Hispaania riigi mingil moel vastutavaks teha. Veelgi enam, Tribunal Constitucional'i sõnul ei ole sellised suhted Euroopa Liidu ülesehitust arvesse võttes võimalikud. Igal juhul tuleb tõdeda, et ühenduse õiguse lõplik tõlgendamine on EÜ artikli 220 alusel ühenduse kohtute pädevuses.

37 Lisaks tuleb märkida, et Hispaania autonoomsete piirkondade esinduste ülesanne Brüsselis on kaitsta esindatavate haldusorganite huve, ning need huvid ei pea tingimata vastama muude autonoomsete piirkondade ega ka Hispaania Kuningriigi kui riigi huvidele.

38 Hageja ei saa tugineda ka asjaolule, et talle kohaldus sama ravikindlustusskeem ja sama maksusüsteem kui Hispaania Kuningriigi alalise esinduse töötajatele Brüsselis.

39 Esmalt tuleb meenutada, et personalieeskirjadest aastaid hiljem vastu võetud topeltmaksustamise vältimise konventsioon sätestab oma artikli 19 lõikes 1, et „tasu, sh pension, mida osalisriik või mõni tema poliitilistest allüksustest või kohalikest üksustest [...] maksab füüsilisele isikule sellele riigile, mõnele tema poliitilistest üksustest või kohalikest üksustest tehtud töö eest, on maksustatav ainult selles riigis”. Kõnealune konventsioon eristab seega riigile tehtud tööd riigi poliitilistele allüksustele tehtud tööst, samas kui personalieeskirja VII lisa artikkel 4 sellist vahet ei tee.

40 Teisalt tuleb ravikindlustusskeemi osas tõdeda, et vormid E 106 ja E 111 on ainult tõendid isiku õiguse kohta saada tervishoiuteenust muus riigis kui seal, kus ta tavaliselt või varem on olnud kindlustatud. Vormi E 106 osas tuleb veel märkida, et

seda ei anta mitte ainult diplomaatidele ja neile, kes töötavad Hispaania Kuningriigi alalises esinduses Euroopa Liidu juures, vaid ka paljudele teistele Hispaaniast väljaspool töötavatele isikute gruppidele.

- 41 Lõpuks tuleb täheldada hageja selle põhjenduse osas, mis puudutab autonoomsete piirkondade esindajate osalemist komisjoni nõuandekomitees, et personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti a teises taandes toodud erandi kohaldamisel ei saa piirduda ainult isikutega, kes on töötanud teise riigi või rahvusvahelise organisatsiooni teenistujatena, kuna sellega peetakse silmas kõiki „teisele riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile tehtud tööst tulenevaid asjaolusid” (eespool viidatud otsus *Diamantaras v. komisjon*, punkt 52, ja *Esimese Astme Kohtu* 3. mai 2001. aasta otsus kohtuasjas T-60/00: *Liaskou v. nõukogu*, EKL AT 2001, lk I-A-107 ja II-489, punkt 49). Nimetatud artiklis 4 sätestatud erandi lubamine eeldab siiski, et asjaomasel isikul on olnud otseseid õiguslikke sidemeid kõnealuse riigi või rahvusvahelise organisatsiooniga, mis on kooskõlas riikide ja institutsioonide autonoomiaga, mida nad omavad oma teenistuste sisemises korralduses, mis annab neile õiguse kutsuda nende hierarhilisest struktuurist väljas olevaid kolmandaid isikuid tegema eriliigilisi töid (*Esimese Astme Kohtu* 22. märtsi 1995. aasta otsus kohtuasjas T-43/93: *Lo Giudice v. parlament*, EKL AT 1995, lk I-A-57 ja II-189, punkt 36, ning 11. septembri 2002. aasta otsus kohtuasjas T-127/00: *Nevin v. komisjon*, EKL AT 2002, lk I-A-149 ja II-781, punkt 51).
- 42 Selles osas piisab, kui märkida, et hageja on kohtuistungil sõnaselgelt tunnistanud, et ta pole kunagi kuulunud Hispaania delegatsiooni, mis osales kogu viiteperioodi jooksul toimunud nõukogu ja komisjoni organite koosolekutel. Hageja ei ole ka väitnud, et tal oleks olnud otsest õiguslikku sidet Hispaania keskvalitsusega, mis võimaldanuks käsitleda olukorda nii, nagu hageja oleks nimetatud perioodi jooksul teinud tööd Hispaania riigile.
- 43 Nendel tingimustel ei saa nõustuda sellega, et hageja tegi riigile tööd personalieeskirjade VII lisa artikli 4 tähenduses.

44 Eelnevat arvesse võttes tuleb esimene väide tagasi lükata.

Faktiliste asjaolude ebaõigest hindamisest tulenev teine väide

— Poolte argumendid

45 Hageja leiab, et komisjon on faktilisi asjaolusid ebaõigesti hinnanud, kuna tema alaline elukoht ja huvide keskus oli personalieeskirjade VII lisa artiklile 4 vastava viiteperioodi jooksul Hispaanias, mitte Belgias. Patronati juures töötamise ajal Brüsselis elamine oli ainult ajutine ja teisejärguline, mille tulemusel peaks hageja saama personalieeskirjade VII lisa artiklis 4 ette nähtud kodumaalt lahkumise toetust. Selle nõude toetuseks esitab hageja järgmised faktid, mis tõendavad, et tema huvide keskus ja alaline elukoht oli alati olnud Barcelonas (Hispaania):

— alaline elukoht Barcelonas, perekonna juures, kus ta on elanikuna registreeritud Barcelona linnavalitsuses, kantud seal valijate registrisse ning kus ta teostab oma valimisõigust ja uuendab oma isikut tõendavaid dokumente;

— Hispaania tööleping, mis on allkirjastatud Barcelonas ja mille suhtes kohaldatakse Hispaania maksu- ja sotsiaalkindlustusõiguse sätteid;

— maksude maksmine Hispaanias, kus ta esitas oma iga-aastase maksudeklaratsiooni Hispaania töötajana topeltmaksustamise vältimise konventsiooni artikli 19 alusel;

- Hispaania õigusega reguleeritud ravikindlustus vormi E 111 ja hiljem vormi E 106 alusel Brüsselisse lähetatud töötajana;

- Barcelonas avatud pangakonto ja sealsamas sõlmitud elukindlustus;

- Barcelonas sõlmitud hüpoteeklaen selles linnas asuva korteri ostuks.

⁴⁶ Hageja lisab, et sidemed, mis tal Hispaaniaga säilisid, on tähtsamad kui need, mis tavaliselt jäävad oma vanemate elukohamaaga, kuna ta oli Barcelonas omandanud kesk- ja kõrghariduse ja kuna ta oli enne Brüsselis Patronati delegatsiooni teenistusse asumist töötanud selles linnas. Lisaks asjaolu, et hageja sai Patronatiga sõlmitud lepingu alusel „kodumaalt lahkumise eest lisaraha”, ei näita mingil viisil, nagu oleks tema elukoht Brüsselis, kuna kõnealune summa on mõeldud just selleks, et hüvitada hagejale tema ajutist ja mitte alalist viibimist Brüsselis ning hageja sõnul õigustab seda püsivate sidemete puudumine Belgiaga.

⁴⁷ Komisjon leiab, et see väide tuleb põhjendamatusesse tõttu tagasi lükata, kuna 1993. aastast alates ja kogu personalieeskirjade VII lisa artiklis 4 sätestatud viiteperioodi jooksul oli hageja alaline elukoht ja põhitegevus Brüsselis ning hageja esitatud faktid ei tõenda vastupidist.

⁴⁸ Komisjoni arvates osutab hageja esitatud teave üksnes tavalistele sidemetele, mis igal inimesel on oma päritolumaaga ning selle põhjal ei saa järeldada, et tema huvide

püsiv keskus oleks Hispaanias. Pealegi, Hispaanias tulumaksu maksmine tuleneb topeltmaksustamise vältimise konventsiooni artiklist 19 ning õigus saada Belgias tervishoiuteenuseid vormide E 111 ja E 106 alusel on just nimelt tõend selle kohta, et hageja elas Belgias. Lisaks on hageja ise kinnitanud oma hagiavaldues, et tulenevalt tema staatusest Brüsselisse lähetatud töötajana on talle töölepingus ette nähtud kodumaalt lahkumise toetus. Kui küsimus oleks ainult ajutiselt riigis viibimises ning mitte seal tegelikult elamises, ei oleks sellel hüvitisel mõtet.

— Esimese Astme Kohtu hinnang

⁴⁹ Personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkt a sätestab, et kodumaalt lahkumise toetust makstakse ametnikele, kes ei ole ega ole kunagi olnud selle riigi kodanik, mille territooriumil asub tema töökoht ja kes kuus kuud enne institutsiooni teenistusse asumist lõppenud viie aasta jooksul ei elanud pidevalt ega tegelnud oma põhilise tegevusalaga selle riigi territooriumil Euroopas.

⁵⁰ Niisuguse olukorra kindlaksmääramisel on väljakujunenud kohtupraktikas kinnitust leidnud, et personalieeskirjade VII lisa artiklit 4 tuleb tõlgendada nii, et selle artikli kohaselt on kodumaalt lahkumise toetuse andmisel otsustavaks kriteeriumiks ametniku alaline elukoht enne teenistusse asumist. Pealegi oleneb kodumaalt lahkumise käsitlus ametniku isiklikust olukorrast, st kuivõrd ta uude keskkonda on lõimunud, mida saab määratleda näiteks tema alalise elukoha või varasema põhilise tegevusala kaudu (eespool viidatud kohtuotsus *De Angelis v. komisjon*, punkt 13; Esimese Astme Kohtu 8. aprilli 1992. aasta otsus kohtuasjas T-18/91: *Costacurta Gelabert v. komisjon*, EKL 1992, lk II-1655, punkt 42; vt selle kohta ka Euroopa Kohtu 9. oktoobri 1984. aasta otsus kohtuasjas 188/83: *Witte v. parlament*, EKL 1984, lk 3465, punkt 8).

- 51 Alaline elukoht on koht, kus on asjaomase isiku püsiv või peamine huvide keskus ja mille ta on valinud kavatsusega anda sellele püsiv tähendus. Alalise elukoha määratlemisel tuleb arvesse võtta kõiki sellega seotud faktilisi asjaolusid ning eelkõige asjaomase isiku tegelikku elukohta (Euroopa Kohtu 15. septembri 1994. aasta otsus kohtuasjas C-452/93 P: Magdalena Fernández v. komisjon, EKL 1994, lk I-4295, punkt 22; Esimese Astme Kohtu 10. juuli 1992. aasta otsus kohtuasjas T-63/91: Benzler v. komisjon, EKL 1992, lk II-2095, punkt 17, ning 28. septembri 1993. aasta otsus kohtuasjas T-90/92: Magdalena Fernández v. komisjon, EKL 1993, lk II-971, punkt 27).
- 52 Tuleb meenutada, et personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti a kohaldamisel arvessevõetavaks viiteperioodiks on ajavahemik 16. mai 1996 kuni 15. mai 2001 ning hageja astus teenistusse kuus kuud viimasest kuupäevast hiljem, st 16. novembril 2001.
- 53 Siiski ilmneb toimiku materjalidest selgelt, et hageja alaline elu- ja töökoht alates 15. jaanuarist 1993 kuni novembrini 2001 on olnud Brüsselis.
- 54 Oma kaebuses, nagu ka 18. jaanuari 2002. aasta kirjas kinnitas hageja, et kuni 15. novembrini 2001 töötas ta kaheksa aastat Brüsselis ühenduse institutsioonides Kataloonia valitsuse huve kaitsva delegatsiooni koosseisus.
- 55 Hageja ja Patronati vahel 15. jaanuaril 1993 sõlmitud tööleping, mis reguleeris nende omavahelisi suhteid kuni hageja astumiseni komisjoni teenistusse, st peaaegu üheksa aasta jooksul, sätestab oma teises põhjenduses, et hageja oli tööle võetud administratiivtöötajana „üksuse kontorisse Brüsselis”.

- 56 Lepingu seitsmes punkt näeb hagejale ette lisatasu, kuna tema töökoht „[oli] Belgias”, ja kaks lennupiletit liinil Brüssel-Barcelona-Brüssel, kuna töökoht asus välismaal. Hageja on oma hagiavalduses ise tunnistanud, et ta sai lisatasu „kodumaalt lahkumise eest, olles Brüsselis asuvas esinduses töölähetuses”. Siiski antakse kõnealust tasu selleks, et hüvitada teises riigis elamise ja töötamisega kaasnevad raskused ja ka kõrgem elukallidus teatud riikides.
- 57 Lepingu kaheksandas punktis on märgitud, et lepingus sätestatud palgasumma vaadatakse üle eelkõige tulenevalt „Belgias ametlikult kinnitatud [...] THI (tarbijahinnaindeksi) tõusust”. Lõpuks annab lepingu kümnes punkt juurde viis lisapuhkusepäeva selle eest, et hageja töökoht asub Belgias.
- 58 Eeltoodust järeldub, et vastavalt Patronatiga sõlmitud lepingus võetud kohustustele ja nimetatud üksuse juures tööle asumisest alates pidi hageja olema lähetatud Brüsselisse. Seega tuleb tõdeda, et viiteperioodi jooksul personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti a tähenduses oli hageja alaline elukoht ja põhitegevus Brüsselis, kuhu ta oli oma huvide keskuse üle viinud.
- 59 Lisaks ei sea asjaolud, mille hageja on esile toonud, et tõestada viiteperioodi jooksul oma huvide keskuse asukohta Hispaanias, mitte mingil moel kahtluse alla eelmises punktis tehtud järeldust.
- 60 Kui ka mõõndaks, et hageja esitatud teatud asjaolud viitavad tema sidemete püsimisele Hispaaniaga, siis asjaolu, et talle on Barcelonas kohalike ametiasutuste

väljastatud elamisluba või ta on linnavalitsuses elanikuna registreeritud, et ta on kantud selle linna valijate nimekirja, et ta teostab seal oma poliitilisi õigusi ning maksab makse, ei vii järelatuseni, et tema huvide alaline keskus oleks ikka veel Hispaanias (vt selle kohta eespool viidatud Esimese Astme Kohtu 28. septembri 1993. aasta otsus Magdalena Fernández v. komisjon, punkt 30, ning 27. septembri 2000. aasta otsus kohtuasjas T-317/99: Lemaître v. komisjon, EKL AT 2000, lk I-A-191 ja II-867, punkt 57).

⁶¹ Samuti ei vii asjaolu, et Hispaanias olid tal nii huvid kui vara, nagu pangakonto ja elukindlustuslepingu või Barcelonas asuva kinnisvara omamine, iseenesest järeldu-sele, et hageja huvide keskus oleks selles riigis (vt selle kohta eespool viidatud Esimese Astme Kohtu otsus Magdalena Fernández v. komisjon, punkt 30, ning eespool viidatud kohtuotsus Liaskou v. nõukogu, punkt 63). Pealegi tuleb Barcelonas korteri ostmise osas märkida, et hageja ei vaidlusta, et selle vara ost toimus 1989. aastal, st palju varem kui tema lähetusse minek Brüsselisse jaanuaris 1993 ning märgatavalt enne viiteperioodi algust mais 1996.

⁶² Lõpuks, nii ligipääs tervishoiuteenustele Belgias vormide E 111 ja E 106 alusel kui ka palga saamine ja maksude maksmine Hispaanias topeltnaksustamise vältimise konventsiooni artikli 19 alusel on kaugel sellest, et tõendada — nagu hageja väidab — tema huvide keskust Hispaanias viiteperioodi jooksul, vaid täpsustavad seda, et ta on pikka aega viibinud lähetuses väljaspool Hispaania territooriumi ning et seega on ta peamiselt elanud ja töötanud teises riigis, käesoleva asja puhul Belgias.

⁶³ Eeltoodust järeltub, et komisjon ei ole hageja isikliku olukorra osas teinud ühtki õiguslikku viga ning on nõuetekohaselt järeltanud, et hagejal puudub õigus kodumaalt lahkumise toetusele.

64 Teine väide tuleb seega tagasi lükata.

Põhjendamiskohustuse rikkumisest tulenev kolmas väide

— Poolte argumendid

65 Hageja väidab, et 10. juuni 2002. aasta otsuse põhjendused on ilmselgelt ebapiisavad. Komisjon ei küsinud täiendavat teavet ning valis sellise sõnastuse, mis ei võimalda aru saada põhjendustest, miks esile toodud erilised asjaolud ei õigusta kodumaalt lahkumise toetuse andmist.

66 Komisjon leiab, et see väide tuleb põhjendamatusse tõttu tagasi lükata, kuna 10. juuni 2002. aasta otsus väljendab selgelt põhjendusi, mille alusel hagejale keelduti maksmast kodumaalt lahkumise toetust ja sellega kaasnevaid toetusi.

Esimese Astme Kohtu hinnang

67 Tuleb meeles pidada, et põhjendamiskohustus on mõeldud ühelt poolt asjaomasele isikule piisavate üksikasjade esitamiseks, et ta saaks hinnata, kas haldusorgani poolt tehtud otsus oli piisavalt põhjendatud ja kas on vaja esitada hagi Esimese Astme Kohtule seaduslikkuse vaidlustamiseks ning teiselt poolt võimaldada kohtul teostada oma järelevalvet. Põhjendamiskohustuse ulatuse hindamisel tuleb arvestada

konkreetseid asjaolusid, eelkõige meetme sisu, nende põhjenduste olemust, millele tuginetakse, ning huvi, mis asjaomasel isikul võib põhjenduste suhtes olla (Esimese Astme Kohtu 26. jaanuari 1995. aasta otsus kohtuasjas T-60/94: Pierrat v. Euroopa Kohus, EKL AT 1995, lk I-A-23 ja II-77, punktid 31 ja 32; 9. märtsi 2000. aasta otsus kohtuasjas T-10/99: Vicente Nuñez v. komisjon, EKL AT 2000, lk I-A-47 ja II-203, punkt 41, ning 31. jaanuari 2002. aasta otsus kohtuasjas T-206/00: Hult v. komisjon, EKL AT 2002, lk I-A-19 ja II-81, punkt 27).

- 68 Käesolevas kohtuasjas tuleb tõdeda, et 10. juuni 2002. aasta otsus lükata hageja kaebus tagasi väljendab üheselt, et hagejal puudub õigus saada kodumaalt lahkumise toetust, kuna tema töökoht Patronati kontoris Brüsselis ajavahemikus 15. jaanuar 1993 kuni 15. november 2001 ei ole käsitletav personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punktis a sätestatud erandina seoses „teisele riigile tehtud tööga”, ja annab sellisele seisukohale põhjendused. Lisaks sätestab 10. juuni 2002. aasta otsus üheselt, et kuna kõnealust viiteperioodi (16. mai 1996 kuni 15. mai 2001) ei saa tähelepanuta jätta, on asjas pädev asutus õigesti keeldunud kodumaalt lahkumise toetuse maksimisest hagejale, kuna viiteperioodil ta elas ja töötas Brüsselis. Komisjoni 10. juuni 2002. aasta otsuses esitatud põhjendused täidavad seega suuremas osas põhjendamiskohustust.
- 69 Pealegi on hageja oma kaebuses ja hagiavalduses (punkt 17) kinnitanud, et personali ja halduse peadirektoraadis toimunud vestlusel teenistusse astumisel tema õiguste määratlemiseks teavitati teda asjaolust, et Brüsselis asuv Patronati kantselei ei ole käsitletav riigiteenistusena personalieeskirjade VII lisa artikli 4 tähenduses, kuna ta esindab Kataloonia valitsuse huve ühenduse institutsioonides.
- 70 Järelikult oli hageja täielikult teadlik nendest põhjendustest, mille alusel ametisse nimetav asutus keeldus talle kodumaalt lahkumise toetust maksmast.

- 71 Järelikult tuleb põhjendamiskohustuse rikkumisest tulenev väide põhjendamatusesse tõttu tagasi lükata.

Võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumisest tulenev neljas väide

— Poolte argumendid

- 72 Hageja väidab, et teda on koheldud diskrimineerivalt võrreldes teiste ametnikega, kes on viiteperioodi jooksul töötanud Brüsselis teiste riikide piirkondlikes — nt Saksamaa liidumaade või Ühendkuningriigi föderaalsete piirkondade — delegatsioonides, mis on kaetud personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõikes 1 ette nähtud erandiga „teisele riigile tehtud töö” osas.
- 73 Hageja tuletab meelde, et võrdse kohtlemise põhimõtte on ühenduse õiguse aluspõhimõtte, mida kohaldatakse avalikule teenistusele. Selle põhimõtte rikkumiseks loetakse, kui kaht isikute gruppi, kelle õiguslik ja faktiline olukord ei ole oluliselt erinev, koheldakse erinevalt või kui erinevates olukordades käsitletakse neid võrdselt (Esimese Astme Kohtu 2. aprilli 1998. aasta otsus kohtuasjas T-86/97: *Apostolidis v. Euroopa Kohus*, EKL AT 1998, lk I-A-167 ja II-521, punkt 61, ning 1. juuni 1999. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-114/98 ja T-115/98: *Rodríguez Pérez jt v. komisjon*, EKL AT 1999, lk I-A-97 ja II-529, punkt 75). Hageja osundab W. kohtuasjale ja väidab, et see isik töötas üle viie aasta Saksamaa liidumaa delegatsioonis Brüsselis sellise Saksamaal sõlmitud teenistuslepingu alusel, mis nägi ette lähetuse Brüsselisse, ning tema puhul määras komisjon kodumaalt lahkumise toetuse maksmise.

- 74 Komisjon on seisukohal, et see väide tuleb põhjendamatus tõttu tagasi lükata, kuna mingit diskrimineerimist ei esinenud. Mis puutub W. kohtuasja, siis hageja esitatud asjaolud ei ole täpsed, sest kuigi vastab tõele, et kõnealusele ametnikule maksti kodumaalt lahkumise toetust, anti seda toetust selle alusel, et W.-le kohalduva viiteperioodi jooksul puudus tal Brüsselis elu- ja töökoht, mitte aga seetõttu, et Saksamaa liidumaale tehtud töö oleks tähelepanuta jäänud. Kui peaks vajalikuks osutuma, siis esitab komisjon Esimese Astme Kohtule selle kinnituseks tõendavaid dokumente.
- 75 Komisjon leiab, et igal juhul ei saa ükski isik oma hagi toetuseks tugineda kellegi teise suhtes esinenud õigusvastasusele (eespool viidatud kohtuotsus Witte v. parlament, punkt 15, ning Esimese Astme Kohtu 22. veebruari 2000. aasta otsus kohtuasjas T-22/99. Rose v. komisjon, EKL AT 2000, lk I-A-27 ja II-115, punkt 39).

— Esimese Astme Kohtu hinnang

- 76 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on võrdse kohtlemise põhimõte ühenduse õiguse aluspõhimõte. See põhimõte eeldab, et võrreldavaid olukordi ei käsitletaks erinevalt, kui erinev kohtlemine ei ole objektiivselt õigustatud (Euroopa Kohtu 19. oktoobri 1977. aasta otsus liidetud kohtuasjades 117/76 ja 16/77: Ruckdeschel jt, EKL 1977, lk 1753, punkt 7; 8. oktoobri 1980. aasta otsus kohtuasjas 810/79: Überschär, EKL 1980, lk 2747, punkt 16, ning 16. oktoobri 1980. aasta otsus kohtuasjas 147/79: Hochstrass v. Euroopa Kohus, EKL 1980, lk 3005, punkt 7; Esimese Astme Kohtu 26. septembri 1990. aasta otsus kohtuasjas T-48/89: Beltrante jt v. nõukogu, EKL 1990, lk II-493, punkt 34). Samuti esineb võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumist siis, kui kaht isikute gruppi, kelle õiguslik ja faktiline olukord ei ole oluliselt erinev, koheldakse erinevalt või kui erinevates olukordades käsitletakse neid võrdselt (Esimese Astme Kohtu 15. märtsi 1994. aasta otsus kohtuasjas T-100/92: La Pietra v. komisjon, EKL AT 1994, lk I-A-83 ja II-275, punkt 50, ning 16. aprilli 1997. aasta otsus kohtuasjas T-66/95: Kuchlenz-Winter v. komisjon, EKL 1997, lk II-637, punkt 55).

- 77 Tuleb meeles pidada, nagu komisjon on põhjendatult väitnud, et võrdse kohtlemise põhimõttele saab tugineda üksnes seaduslikkuse kontrolli raames (Euroopa Kohtu 13. juuli 1972. aasta otsus liidetud kohtuasjades 55/71–76/71, 86/71, 87/71 ja 95/71: Besnard jt v. komisjon, EKL 1972, lk 543, punkt 39, ning eespool viidatud Esimese Astme Kohtu 28. septembri 1993. aasta otsus kohtuasjas Magdalena Fernández v. komisjon, punkt 38) ning et ükski isik ei saa oma hagi toetuseks tugineda kellegi teise suhtes esinenud õigusvastasusele (eespool viidatud otsused Witte v. parlament, punkt 15, ning Rose v. komisjon, punkt 39).
- 78 Käesolevas asjas leiti personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti a rikkumisest tuleneva väite hindamisel, et seal esinevat väljendit „teisele riigile tehtud töö” tuleb tõlgendada nii, et see ei viita riigi poliitiliste allüksuste valitsustele tehtud tööle.
- 79 Seega, kui komisjon olekski andnud kõnealusele ametnikule kodumaalt lahkumise toetust, sest töötamine Saksamaa liidumaa esinduse delegatsioonis Brüsselis jääks erandi — „teisele riigile tehtud töö” — kohaldamisalasse, ei või hageja võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumise väite toetuseks sellisele õigusrikkumisele tugineda.
- 80 Igal juhul tuleb täheldada, et oma vastuses Esimese Astme Kohtu kirjalikule küsimusele komisjoni poliitika kohta selles valdkonnas viimase kümne aasta jooksul väitis komisjon kindlalt, et ta pole kunagi järginud sellist halduspraktikat, mille puhul tööd föderaalsete riikide esinduste delegatsioonides Brüsselis ei võeta arvesse, ning et sellel alusel on ta maksnud kodumaalt lahkumise toetust nendele töötajatele, kes eelnevalt töötasid nimetatud delegatsioonides vastava viiteperioodi jooksul. Pealegi on komisjon oma vastuses Esimese Astme Kohtule uuesti kinnitanud, et hageja on võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumise väite toetuseks W. kohtuasjale viidates eksinud, sest kodumaalt lahkumise toetust maksti W.-le selle alusel, et ta ei

olnud kogu tema suhtes kohaldatava viiteperioodi jooksul Brüsselis elanud. Siiski ei vaidlustanud ega vastanud hageja kohtuistungis käigus mingil viisil komisjoni selgitustele nende ebatäpsuste osas, millele hageja tugines W. olukorrast lähtuvalt.

81 Nendel tingimustel ja ilma, et komisjon peaks esitama kõnealuse ametniku isikutoimiku, tuleb sedastada, et võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumist ei esinenud.

82 Võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumisest tulenevat väidet ei saa seega vastu võtta.

Kodumaalt lahkumise toetusega kaasnevad toetused

83 Hageja väitel tuleb kohaldada kohtupraktikat, mille kohaselt on tal automaatselt õigus päevarahadele ja sisseseadmistoetusele, kui tema õigust kodumaalt lahkumise toetusele tunnustatakse (Euroopa Kohtu 28. mai 1998. aasta otsus kohtuasjas C-62/97 P: komisjon v. Lozano Palacios, EKL 1998, lk I-3273).

84 Komisjon leiab, et see nõue tuleb jätta rahuldamata, kuna hagejal ei ole õigust kodumaalt lahkumise toetust saada.

85 Kõigist eelpool esitatud põhjendustest järeldeb, et hagi tuleb põhjendamatusesse tõttu täies ulatuses rahuldamata jätta.

Kohtukulud

⁸⁶ Vastavalt Esimese Astme Kohtu kodukorra artikli 87 lõikele 2 on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kodukorra artikli 88 alusel kannavad institutsioonid ühenduste ja nende teenistujate vahelistes vaidlustes ise oma kohtukulud. Kuna kohtuotsus tehti hageja kahjuks, jäetakse kohtukulud poolte endi kanda.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ESIMESE ASTME KOHUS (esimene koda)

otsustab:

- 1. Jätta hagi rahuldamata.**
- 2. Jätta kohtukulud poolte endi kanda.**

Cooke

García-Valdecasas

Trstenjak

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 25. oktoobril 2005 Luxembourgis

Kohtusekretär

Koja esimees

E. Coulon

R. García-Valdecasas